

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

26. august 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 391 (Alm. del) af 2. juli 2021 stillet efter ønske fra Mona Juul (KF)

Spørgsmål

Vil ministeren i hvert af årene frem mod 2030 oplyse konsekvenserne for provenu efter tilbageløb og adfærd samt arbejdsudbud og BNP af at give ægtefæller og samlevende mulighed for sambeskatning i forhold til topskatten, således at der kan opnås en fælles topskattegrænse svarende til to gange personlig topskattegrænse? Beregningen bedes opgjort ved gældende regler og ved topskattegrænser på hhv. 600.000 kr., 800.000 kr., 1.000.000 kr.

Svar

Topskat betales af den del af beskatningsgrundlaget, som ligger over bundfradrag for topskat på 546.000 kr. (2025-skatteregler, 2021-niveua). Topskat af den personlige indkomst beregnes individuelt, og det er ikke muligt at overfører eventuelt uudnyttet bundfradrag for topskat mellem ægtefæller og samlevende. Det skønnes, at der i 2021 betales omkring 19 mia. kr. i topskat.

Samlevende er ikke et begreb, der anvendes i skattelovgivningen. I skattelovgivningen opdeles der på sambeskattede og ikke-sambeskattede, hvor sambeskatning grundlæggende omfatter personer, der har indgået ægteskab eller registreret partnerskab. Dvs. par der i juridisk forstand er knyttet til hinanden. Samlevende har betydning for bl.a. social pension og visse indkomsterstøttende ydelser. Det er i det følgende lagt til grund, at muligheden for at udnytte partnerens uudnyttede fradrag i topskatten, skal gælde for sambeskattede. Overførselsmuligheden er således ikke udvidet til samlevende i opgørelserne nedenfor. Forslaget vil også have indflydelse på det såkaldte ”hovedaktionærproblem”. For hovedaktionærer vil der således skabes incitament til at transformere aktieindkomst beskattet med den høje sats til lavere beskattet arbejdsindkomst, såfremt de kan udnytte uudnyttet bundfradrag for topskat. Eventuelt mindre provenu og effekt på beskæftigelsen fra hovedaktionærer vurderes at være begrænset og er ikke indregnet i skønnet på de økonomiske konsekvenser ved forslaget.

En indførelse af adgang til overførsel af uudnyttet bundfradrag for topskat mellem sambeskattede skønnes at medfører et umiddelbart mindre-provenu på omkring 3,6 mia. kr. (2025-skatteregler, 2021-niveau), *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser ved at gøre det muligt at udnytte uudnyttet bundfradrag for topskat for sambeskattede.

Mia kr. 2021-niveau.	2021	2022	2023	2024	2025	2026-2030*
Umiddelbart provenu	-3,7	-3,6	-3,6	-3,6	-3,6	-3,6
Efter tilbageløb	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8
Efter tilbageløb og adfærd	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1
Arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
BNP	-0,7	-0,7	-0,7	-0,6	-0,6	-0,6

Anm.: *årligt i årene 2026 til 2030. Antallet af fuldtidspersoner er afrundet til nærmeste 100 personer.

Kilde: Egne beregninger på basis af stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen.

Gøres det muligt at udnytte uudnyttet bundfradrag for topskat mellem sambeskattede skønnes antallet af topskattebetalere at falde med ca. 140.000 personer fra 490.000 til 360.000 opgjort med 2025-skatteregler.

Disse 140.000 personer opnår derved en lempelse af marginals-katten på 13,8 pct.-point. Samtidig er partnerens marginals-kat uændret. Det indebærer isoleret set et øget arbejdsudbud, idet den positive virkningen af øget gevinst ved en ekstra arbejdstime (substitutionseffekten) generelt vurderes at dominere den negative virkning af at skattelempelsen betyder, at samme forbrug kan opnås ved en lavere arbejdstid (indkomsteffekten).

Ud over de 140.000 personer, der slipper at betale topskat, vil ca. 110.000 topskatteydere opnå en skattelempelse, men vil fortsat skulle betale topskat (det uudnyttede bundfradrag fra partneren er ikke højt nok til at trække deres indkomst under topskattegrænsen). Disse topskatteydere har uændret marginals-kat, hvilket vil betyde et mindre arbejdsudbud, som følger af indkomsteffekten. Dertil kommer, at partneren i dette tilfælde nu vil stå over for en højere marginals-kat, idet lønnen for en ekstra times arbejde vil indebære lavere uudnyttet bundfradrag og dermed øget skat for familien samlet set. Den højere marginal for partneren bidrager yderligere til at mindske arbejdsudbuddet.

Samtidig er det i højere grad kvinder end mænd, der vil opleve en øget marginals-kat, idet mænd typisk har højere indkomster end kvinder og derfor i højere grad end kvinder er topskatteydere (ca. 72 pct. af topskatteyderne er mænd). Da de anvendte regneprincipper indebærer, at virkningen på arbejdsudbuddet af ændringer i marginals-katten er omtrent tre gange kraftigere for kvinder end for mænd, bliver den samlede arbejdsudbudsvirkning af et fælles topskattegrundlag for sambeskattede negativ.

Samlet skønnes adgangen til at overføre uudnyttet topskattebundfradrag at påvirke arbejdsudbuddet i nedadgående retning, svarende til 1.200 fuldtidspersoner på baggrund af 2025-skatteregler. Det mindre arbejdsudbud vurderes at afspejle sig i en et mindre-provenu på 0,3 mia. kr. Således skønnes mindre-provenuet efter

tilbageløb og adfærd at være omkring 3,1 mia. kr. (2025-skatte regler, 2021-niveau), *jf. tabel 1.*

Velstandstabet forbundet med det lavere arbejdsudbud skønnes at udgøre ca. 0,6 mia. kr. målt ved virkning på BNP (2025-regler, 2021-niveua), *jf. tabel 1.*

Hæves bundfradraget for topskat til 600.000 kr. samtidigt med at det gøres muligt at udnytte eventuelt uudnyttet bundfradrag for topskat for sambeskattede, skønnes det at medfører et umiddelbart mindre-provenu på omkring 6,5 mia. kr. (2025-regler, 2021-niveau), *jf. tabel 2.*

Tabel 2

Økonomiske konsekvenser ved at gøre det muligt at udnytte uudnyttet bundfradrag for topskat for sambeskattede. Bundfradrag for topskat hævet til 600.000 kr.

Mia kr. 2021-niveau.	2021	2022	2023	2024	2025	2026-2030*
Umiddelbart provenu	-6,6	-6,5	-6,5	-6,5	-6,5	-6,5
Efter tilbageløb	-5,1	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Efter tilbageløb og adfærd	-4,4	-4,3	-4,3	-4,3	-4,3	-4,3
Arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	2.000	2.000	2.000	2.000	2.100	2.100
BNP	2,8	2,8	2,9	2,9	3,0	3,0

Anm.: *årligt i årene 2026 til 2030. Antallet er fuldtidspersoner er afrundet til nærmeste 100 personer.

Kilde: Egne beregninger på basis af stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen.

Når bundfradraget for topskat hæves indebærer det også en reduktion i marginalskatten blandt personer der ikke er sambeskattede (enlige). Dermed vil flere opnå en marginalskattelempelse. Samtidig falder antallet af partnere, der opnår højere marginalskat som følge af det fælles topskattegrundlag (jf. ovenfor), idet familien i højere grad vil slippe for topskat, når bundfradraget er højere og det uudnyttede bundfradrag er højere. På den baggrund bliver den skønnede arbejdsudbudsvirkning i dette scenarium positiv.

Det skønnes samlet at arbejdsudbuddet bliver øget svarende til et mer-provenu på 0,7 mia. kr. (2025-skatte regler, 2021-niveau). Dermed skønnes mindre-provenuet efter tilbageløb og adfærd at være omkring 4,3 mia. kr. (2025-skatte regler, 2021-niveau), *jf. tabel 2.*

Det skønnes at arbejdsudbuddet øges med omkring 2.100 fuldtidspersoner (2025-skatte regler) og en samlet velstandsstigning på ca. 3,0 mia. kr. målt ved virkning på BNP (2025-regler, 2021-niveau), *jf. tabel 2.*

Hæves bundfradraget for topskat til 800.000 kr. samtidigt med at det gøres muligt at udnytte eventuelt uudnyttet bundfradrag for topskat for sambeskattede, skøn-

nes det at medfører et umiddelbart mindre-provenu på omkring 11,9 mia. kr. Ligeledes skønnes mindre-provenuet eftertilbageløb og adfærd at være omkring 6,8 mia. kr. (2025-skatte regler, 2021-niveau), *jf. tabel 3*.

Tabel 3

Økonomiske konsekvenser ved at gøre det muligt at udnytte uudnyttet bundfradrag for topskat for sambeskattede. Bundfradrag for topskat hævet til 800.000 kr.

Mia kr. 2021-niveau.	2021	2022	2023	2024	2025	2026-2030*
Umiddelbart provenu	-11,9	-11,9	-11,9	-11,9	-11,9	-11,9
Efter tilbageløb	-9,2	-9,1	-9,2	-9,2	-9,2	-9,2
Efter tilbageløb og adfærd	-6,8	-6,8	-6,8	-6,8	-6,8	-6,8
Arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	6.900	6.900	7.000	7.000	7.100	7.100
BNP	9,1	9,1	9,2	9,3	9,3	9,3

Anm.: *årligt i årene 2026 til 2030. Antallet er fuldtidspersoner er afrundet til nærmeste 100 personer.

Kilde: Egne beregninger på basis af stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen.

Det skønnes at arbejdsudbuddet øges med omkring 7.100 fuldtidspersoner på baggrund af 2025-skatte regler, svarende til en samlet velstandsstigning på ca. 9,3 mia. kr. målt ved virkning på BNP (2025-regler, 2021-niveau), *jf. tabel 3*.

Hæves bundfradraget for topskat til 1.000.000 kr. samtidigt med at det gøres muligt udnytte eventuelt uudnyttet bundfradrag for topskat for sambeskattede skønnes det at medfører et umiddelbart mindre-provenu på omkring 12,2 mia. kr. Ligeledes skønnes mindre-provenuet eftertilbageløb og adfærd at være omkring 6,5 mia. kr. (2025-skatte regler, 2021-niveau), *jf. tabel 4*.

Tabel 4

Økonomiske konsekvenser ved at gøre det muligt at udnytte uudnyttet bundfradrag for topskat for sambeskattede. Bundfradrag for topskat hævet til 1.000.000 kr.

Mia kr. 2021-niveau.	2021	2022	2023	2024	2025	2026-2030*
Umiddelbart provenu	-12,2	-12,1	-12,2	-12,1	-12,2	-12,2
Efter tilbageløb	-9,4	-9,3	-9,4	-9,3	-9,4	-9,4
Efter tilbageløb og adfærd	-6,5	-6,5	-6,5	-6,5	-6,5	-6,5
Arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	8.200	8.200	8.300	8.300	8.400	8.400
BNP	10,8	10,8	10,9	11,0	11,1	11,1

Anm.: *årligt i årene 2026 til 2030. Antallet er fuldtidspersoner er afrundet til nærmeste 100 personer.

Kilde: Egne beregninger på basis af stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen.

Det skønnes at arbejdsudbuddet øges med omkring 8.400 fuldtidspersoner på baggrund af 2025-skatte regler, svarende til en samlet velstandsstigning på ca. 11,1 mia. kr. målt ved virkning på BNP (2025-regler, 2021-niveau), *jf. tabel 4.*

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister